

Láhka

Meahciráddehusas

Riikkabeivviid mearrádusa mielde mearriduvvo:

1 lohku

Oppalaš njuolggadusat

1 §

Lága ulbmil

Dán lágas mearriduvvo Meahciráddehusas. Meahciráddehus lea Eana- ja meahccedoalloministeriija vuollásaš ja dan hálldahussuorggis doaibmi stáhta fitnodatlágádus. Birasministeriija stivrendoaimmaid birra mearriduvvo 9 §:s.

Meahciráddehusa meahccegoziheami birra mearriduvvo sierra lága vuodul.

2 lohku

Meahciráddehusa doaimmat

2 §

Meahciráddehusa oppalašdoaibma

Meahciráddehus geavaha, dikšu ja suodjala iežas hálldašeami vuollásaš stáhta eana- ja čáhceopmodaga bistevas vuogi mielde. Meahciráddehus galgá doaibmat boadusulbmiliin.

Meahciráddehus bargá doaibmasuorggistis fitnodatdoaimmain dán lágas mearriduvvon ja stáhta bušeahtas dárkkálmuhhton servodatlaš geatnegahttimiid olis ja dikšu dasa mearriduvvon almmolaš hálldahusdoaimmaid.

Meahciráddehus doaibmá fitnodatekonomalaš prinsihpaid sihke Riikkabeivviid dasa dohk-kehan bálvalusulbmiliid ja eará doaibmaulbmiliid mielde.

3 §

Fitnodatdoaimma doaibmasuorgi

Meahciráddehusa fitnodatdoaimma doaibmasuorgin lea dan hálddašánválddi vuollásaš stáhta eana- ja čáhceopmodaga ekonomalaš ávkinatnin sihke eana- ja čáhceopmodaga hálddašánváldái guoskevaš fitnodatdoaimmain bargi nieida- ja osolašfitnodatserviid ossosiid stivren.

Dáinna ulbmiliin Meahciráddehus:

- 1) bargá vuovdedoaluin ja doaimmaha muorramateriála áššehasaide;
- 2) bargá enaávnnasfitnodatdoaimmain;

3) bargá eana- ja čáhceguovlluide guoskevaš láigohan- ja vuovdindoaimmain; ja
 4) bargá eana- ja čáhceguovlluide guoskevaš fidno- ja ovddidandoaimmain.
 Meahciráddehus oažžu dasa lassin bargat siepman- ja vesábuvttademiin sihke dan doaib-
 masuorgái gullevaš eará eana- ja čáhceopmodaga ekonomalaš ávkinatnimiin.
 Vuovdedoaluin Meahciráddehus bargá stáhta vuovdedoallooasussearvvis addojuvvon lágas
 (235/2016) oaivvilduvvon oasussearvvis.
 Meahciráddehus vástida iežas nieida- ja osolašovttastumiid oamasteaddjistivremis nu go
 stáhta fitnodatsearveoamasteamis ja oamasteaddjibagadallamis addojuvvon lága (1368/2007)
 6 §:s mearriduvvo.

4 §

Meahciráddehuskonseardna

Meahciráddehusas sáhtta leat dan fitnodatdoaimma dahje dasa čujuhuvvon almmolaš
 hálldahusdoaimmaid dikšumii guoskevaš ovttá dahje moanain suopmelaš dahje olgoriikalaš
 fitnodagain ruhtadoallolága (1336/1997) 1 logu 5 ja 6 §:s oaivvilduvvon mearridanváldi. Fit-
 nodagat, main Meahciráddehusas lea mearridanváldi, leat Meahciráddehusa nieidafitnodagat.
 Meahciráddehusas ja dan nieidafitnodagain čohkiida Meahciráddehuskonseardna.

Jos nieidafitnodaga ossosiid árvu lea mearkkašahtti dahje Meahciráddehusa ja nieidafitno-
 daga fitnodatgaskavuoda galgá muđui atnit mearkkašahttin, de nieidafitnodagaid vuoddu-
 deapmái, nieidafitnodaga ossosiid háhkamii ja luohpadeapmái dárbbášuvvo stáhtaráđi lohpi.
 Stáhtaráđi lohpi dárbbášuvvo maiddái dalle, jos lea jearaldat sullasaš mearkkašahtti oso-
 lašvuoda dahje lahttovuoda háhkamis dahje luohpadeamis eará fitnodagas go nieidafitnodagas.
 Giddodatopmodaga luohpadeamis čuvvojuvvo goittotge láchka (973/2002; láchka vuoigat-
 vuodas luohpadit stáhta giddodatopmodaga).

Meahciráddehus ja dan vuovdedoallofitnodatdoaimmain bargi nieidafitnodat leat nubbi nup-
 pi ektui almmolaš háhkamiin addojuvvon lágas (348/2007) 12 §:s oaivvilduvvon gaskavuodas.
 Meahciráddehus ja dan nieidafitnodat sáhttiba oastit njuolggá nubbi nuppis bálvalusaid.

Meahciráddehus ii oaččo addit iežas nieidafitnodahkii konseardnaruhtadoarjaga.

Dárkilet njuolggadusat Meahciráddehusa nieidafitnodagaid fitnodatdoaimma gullamis
 Meahciráddehusa fitnodatdoibmii, nieidafitnodagaid ossosiid árvvu mearkkašahttivuodas sih-
 ke Meahciráddehusa ja nieidafitnodagaid fitnodatsearvvi mearkkašahttivuodas addojuvvojit
 dárbbu mielde stáhtaráđi ášahusa vuodul.

5 §

Almmolaš hálldahusdoaimmat

Meahciráddehus dikšu ja geavaha iežas hálldášánválddi vuollášaš almmolaš hálldahusdo-
 aimmaid dikšuma várás oaivvilduvvon eana- ja čáhceopmodaga. Almmolaš hálldahusdo-
 aimmaid dikšumii oaivvilduvvon stáhta eana- ja čáhceopmodagas ii leat ekonomalaš gánne-
 hangáibáduš.

Meahciráddehus dikšu dasa mearriduvvon almmolaš hálldahusdoaimmaid, maidda gullet:

1) luonddusuodjalanlágas (1096/1996) sihke dan ja jagi 1923 luonddusuodjalanlága
 (71/1923) vuodul ášahuvvon luonddusuodjalanguovlluide guoskevaš njuolggadusaide
 vuodduuvvi doaimmat, luondotiippaid ja šlájaid suodjaleapmái guoskevaš eará doaimmat
 sihke luonddusuodjalanguovlluid háhkan;

2) luonddusuodjalanguovlofierpmádaga dikšun ja geavaheapmi sihke Meahciráddehusa
 almmolaš hálldahusdoaimmaid dikšumii oaivvilduvvon eará eana- ja čáhceguovlluid sihke
 eará opmodaga dikšun;

3) luonddu lustageavaheapmái guoskevaš luonddu- ja vánddardanbálvalusaid buvttadeapmi sihke kulturopmodaga gáhtten;

4) meahcceguovlólágas (62/1991), guolástanlágas (379/2015), nuortalašlágas (253/1995), meahccejohhtaluslágas (1710/1995), meahcástanlágas (615/1993), čáziidikšuma ja mearadikšuma lágideamis addojuvvon lágas (1299/2004), gádjunlágas (379/2011), boazodoallolágas (848/1990), boazodoalu ja luondduealáhuseid struktuvradoarjagiin addojuvvon lágas (986/2011) ja olgolihkadanlágas (606/1973) mearriduvvon doaimmat;

5) fuoddo- ja guolledollui guoskevaš fitnuid ollašuttin sihke meahcástan- ja guolástanlobiid miediheapmi;

6) Meahciráddehusa meahccegoziheamis addojuvvon lágas (1157/2005) oaivvilduvvon meahccegoziheapmi;

7) vuovdemuoraid siepmániid háhkamii ja sihkkarvuodavurkemii guoskevaš doaimmat.

3 lohku

Doibmii guoskevaš geatnegahttimat

6 §

Oppalaš servodatlaš geatnegahttimat

Luondduriggodagaid bistevaš dikšuma ja geavaheami mávssolaš oassin Meahciráddehus galgá doarvái bures váldit vuhtii biologalaš mánggahápmásašvuoda suodjaleami ja vuogálaš lasiheami vuvddiid, meara ja eará luondduriggodagaid dikšumii, geavaheapmái ja suodjaleapmái ásaheamis eará ulbmiliiguin. Meahciráddehus galgá dasa lassit váldit vuhtii luonddu lustageavaheami sihke barggolašvuoda ovddideami gáibádusaid.

Meahciráddehusa hálddašánválddi vuollášaš luondduriggodagaid dikšun, geavaheapmi ja suodjaleapmi galget heivehuvvot oktii sámediggelágas (974/1995) oaivvilduvvon sámiid ruovttuguovllus nu, ahte sáme kultuvrrain bargama vejolašvuodat dorrvastuvvojit, sihke boazodoallolágas oaivvilduvvon boazodoalloguovllus nu, ahte boazodoallolágas mearriduvvon geatnegahttimat ollašuttjit.

Meahciráddehus ráhkkanat dikšut doaimmaidis maiddái spiehkastatdilálašvuodain nu, ahte čuovvu Eana- ja meahccedoalloministeriija ja bealuštangiddodagaid hárrái Bealuštanministeriija mearrádusaid. Meahciráddehus čuovvu dasa lassit bealuštangiddodagaid ja daid sadjebálvalusaid hárrái Bealuštanministeriija dorrvolašvuodamearrádusaid.

Meahciráddehus addá gádjuneiseválddiide áššedovdiveahki vuovdebuolliimiid dustemis ja ráhkkanat ieš vuovdebuolliimiid eastadeapmái ja dustemii iežas hálddašán stáhtaeatnamiin searvágaid gádjuneiseválddiiguin.

Oppalas servodatlaš geatnegahttimiid dikšun váldojuvvo vuhtii Meahciráddehusa boadusulbmiliid ásahettiin.

7 §

Eará servodatlaš geatnegahttimat

Meahciráddehusa doaimmas váldojuvvojit vuhtii dutkama, oahpahusa, bealuštanfámuid ja rádjegozihanlágádusa dárbbut.

4 lohku

Meahciráddehusa stivren

8 §

Riikkabeivviid ja stáhtaráđi stivrendoaibmaváldi

Stáhta bušeahta giedahallama oktavuodas Riikkabeaivvit:

1) dohkkeha Meahciráddehusa guovddáš bálvalanulbmiliid ja eará doaibmaulbmiliid;
2) dohkkeha Meahciráddehusa vuodđooaiveopmodaga bajádusa ja vuoládusa sihke mearrida mearreruđa váldimis bušehtti miedihanláhka Meahciráddehusa vuodđooaiveopmodaga bajideapmái;

3) suovvá Meahciráddehusa váldit iežas fitnodatdoaimma ruhtadan dihte loana;

4) dohkkeha Meahciráddehusa fitnodatdoaimma hárrái ruhtadoallobaji investeremiid alimusmeari sihke fápmudusa dahkat dakkár investerensoaipamušaid, main šaddet golut daidda maŋit ruhtadoallobajiide.

Stáhtaráđi addá dárbbu mielde oppalašmearrádusaid Meahciráddehusa doaimmas ja ekonomijas.

9 §

Ministeriija stivrendoaibmaváldi

Eana- ja meahccedoalloministeriija boadustivre Meahciráddehusa. Birasministeriija boadusstivre Meahciráddehusa almmolaš hálldahusdoaimmaid hárrái doaibmasuorggistis.

Go Riikkabeaivvit lea mearridan stáhtabušeahtas, de guoskevaš ministeriija mearrida Meahciráddehusa bálvalanulbmiliin ja eará doaibmaulbmiliin, Meahciráddehusa boadusulbilis ja bohtunmerkenulbmilis sihke dárbbu mielde vuodđooaiveopmodahkii nuppástussii guoskevaš Riikkabeivviid mearrádusa ollašuhttimis. Boadusulbmil galgá biddjojuvvot nu, ahte Meahciráddehus sáhtta juksat 8 §:a 1 momaantta 1 čuoggás oaivvilduvvon, fitnodatekonomalaččat gánnehahtti bálvalanulbmiliid ja eará doaibmaulbmiliid.

Ovdalis 1 momaanttas oaivvilduvvon ministeriija mearrida 28 §:s oaivvilduvvon mearreruđa geavaheamis ja dan máksimis.

5 lohku

Meahciráddehusa organisašuvdna ja hálldahus

10 §

Meahciráddehusa organisašuvdna

Meahciráddehusas leat stivra ja beaivválaš jodiheaddji sihke sierra almmolaš hálldahusdoaimmaid dikšu ovttat.

Meahciráddehusas leat eará ovttagat ja doaimmat dan mielde, go bargoortnegis mearriduvvo.

11 §

Stivra

Meahciráddehusas lea stivra, mas leat eanemustá gávccii lahtu.

Stáhtaráddi nammada stivrra lahtuid guhkimustá golmma jahkái hávil ja mearrida lahtuin ovtta ságadoallin ja ovtta várreságadoallin. Stivrra lahttu galgá leat gilvalandilálašvuoda gábi-dan vuogi mielde sorjjasmeahttun. Uhcimustá okta stivrra lahtuin galgá ovddastit Meah-ciráddehuskonseartna bargoveaga. Bargoveaga ovddasteaddji lahttu galgá leat Meahcirádde-husa dahje dan nieidafitnodatsearvvi bálvalusas. Meahciráddehusa beaivválaš jodiheaddji ii sáhte doaibmat stivrra lahttun.

Stivrra lahttui heivehuvvo, mii oasusearvelága (624/2006) 6 logu 4 §:s mearriduvvo oasus-searvvi stivrra lahtu easttalašvuoda ja 10 §:a 1 momenantas dohkálašvuodas.

Stáhtaráddi luoitá stivrra dahje dan lahtu doaimmastis.

12 §

Stivrra doaimmat

Stivra stivre ja goziha Meahciráddehusa doaimma. Stivra fuolaha Meahciráddehusa strate-giijalaš jodiheamis, stivremis ja doaimma vuogálaš lágideamis. Dasa lassin stivra fuolaha das, ahte Meahciráddehusa ruhtadoalu ja ruðaiddikšuma goziheapmi lea áššáigulleaš vuogi miel-de lágiduvvon ja erenoamážit das, ahte Meahciráddehus doaibmá Riikkabeivviid ja eará ei-seválddiid mearrádusaid ja njuolggadusaid mielde.

Stivra galgá:

1) dahkat árvalusa Meahciráddehussii guoskevaš bušeahhtaevttohussan sihke dasa guoskevaš árvalusa, mas bohtet ovdan Meahciráddehusa čuovvovaš jagi bálvalanulbmilat ja eará doaib-maulbmilat sihke boadusulbmil ja boahtunmerkenulbmil;

2) mearridit Meahciráddehusa doaimma ovddideamis Riikkabeivviid ja ministeriija ásahan doibmii guoskevaš ja ekonomalaš ulbmiliid olis sihke čuovvut ja raporteret ulbmiliid juksa-mis;

3) addit cealkámuša beaivválaš jodiheaddji, luonddubálvalushoavdda ja meahccegeavahan-hoavdda nammadeamis;

4) mearridit Meahciráddehusa loatnaváldimis;

5) mearridit Meahciráddehusa mearkkašahtti investeremiin ja eará guhkásváikkuheaddji go-luin;

6) mearridit Meahciráddehusa stivren ossosiid hárrái oasusoamasteaddjái gullevaš vuoigat-vuodaid geavaheamis Meahciráddehuskonserdnii gullevaš nieidafitnodaga hálldahusas;

7) dahkat Meahciráddehusa ja Meahciráddehuskonseartna ruhtadoalloloahpaheami ja do-aibmačilgehusa ja daid ektui dahkat árvalusa Meahciráddehusa vuoittuide dahje dáhpagiidda guoskevaš doaibmabidjun sihke doaimmahit ruhtadoalloloahpaheami ja árvalusa stáhtaráði nannenláhkai;

8) mearridit dain oassebeliin, main lea vuoigatvuohta čállit Meahciráddehusa namas;

9) dohkkehit luondduriggodagaid geavaheapmái guoskevaš guvllolaš plánaid;

10) mearridit giddodatopmodaga háhkamii, sihke dakko bokte go stáhta giddodatopmodaga luohpadanlágas mearriduvvo, giddodatopmodaga luohpadeapmái ja láigoheapmái guoskevaš mearridanválddi lágideamis Meahciráddehusas;

11) mearridit fitnodatlagádusa njunnošiid bálkkašanvuogádagas;

12) giedahallat ja čoavdit eará go 1—11 čuoggás oaivvilduvvon áššiid, main lea guhkásváikkuheaddji dahje dehálaš mearkkašupmi.

Stivra dahje stivrra lahttu ii oaččo čuovvut stivrra dahkan mearrádusa, mii rihkku dán lága njuolggadusaid ja lea danin gustomeahttun.

Stivrra doaimmain almmolaš hálldahusdoaimmaid stivremis ja goziheamis mearriduvvo 19 §:s.

13 §

Bargoveaga ovddasteaddji stivrras

Stivrras Meahciráddehuskonseartna bargoveaga ovddasteaddji lahtus leat seamma vuoigatvuodat ja geatnegasvuodat go stivrra eará lahtuin. Bargoveaga ovddasteaddji lahtus ii goit totge leat vuoigatvuohta oassálastit Meahciráddehusa njunnošiid válljemii dahje earuheapmái, njunnošiid soahpamuševttuide, bargoveaga bálvalangaskavuoda dahje bargodáistalandoaaimaide guoskevaš áššiid giedahallamii.

14 §

Beaivválaš jodiheaddji

Meahciráddehusas lea beaivválaš jodiheaddji, mii jodiha ja ovddida Meahciráddehusa doaimma, fuolaha Meahciráddehusa beaivválaš hálldahusas ja das ahte ruhtadoallu lea lága mielde ja rudaiddikšun luohthahtti vuogi mielde lágiduvvon.

Beaivválaš jodiheaddji galgá fuolahit stivrra mearrádusaid ollašuhttimis ja čuovvut stivrra mearrádusaid ja diedihit stivrii Meahciráddehusa doaimma dáfus mearkkašahtti doaibmabijuin ja dāhpāhusain.

Beaivválaš jodiheaddji oažžu álgit, go váldá vuhtii Meahciráddehusa doaimma viidodaga ja šlāja, eahpedábalaš dahje guhkásváikkuheaddji doaimmaide dušše dalle, jos stivra lea su dasa fápmudan dahje stivrra mearrádusa ii sáhte vuordigoahtit, almmá ahte čuočcá mealgat Meahciráddehusa doibmii. Maŋit dāhpāhusas stivrii galgá farggamusat diedihuvvot jurddašuvvon doaimmain.

Dat, mii 11 §:a 3 momeanttas mearriduvvo stivrra lahtu easttalašvuodas ja dohkálašvuodas ja 12 §:a 3 momeanttas geatnegasvuodas guoddit čuovokeahtá gustomeahttun mearrádusa, heivehuvvo maiddái beaivválaš jodiheaddjái. Beaivválaš jodiheaddjis lea bajimus hoavdda árvonamma.

15 §

Almmolaš hálldahusdoaimmaid dikšu ovttat

Meahciráddehusas dan bargun ásaheavvon almmolaš hálldahusdoaimmaid dikšu sierra almmolaš hálldahusdoaimmaid ovttat, man hoavdan doaibmá luonddubálvalushoavda.

6 lohku

Almmolaš hálldahusdoaimmaid dikšun

16 §

Almmolaš hálldahusdoaimmaid dikšu ovttaadaga doaimmat

Almmolaš hálldahusdoaimmaid dikšu ovttat vástida 5 §:s oaivvilduvvon, Meahciráddehusa bargun mearriduvvon almmolaš hálldahusdoaimmaid dikšumis.

Ovttadat válmmaštallá ja árvala almmolaš hálldahusdoaimmaid dikšunáššiid Meahciráddehusa stivrii.

17 §

Luonddubálvalushoavdda ja meahccegeavahanhoavdda doaimmat

Luonddubálvalushoavda dikšu daid almmolaš hálldahusbargguide guoskevaš doaimmaid, mat eai 2 momeantta dahje 12 dahje 14 §:a mielde gula stivrii, beaivválaš jodiheaddjái dahje meahccegeavahanhovdii. Earret stivrra maiddái luonddubálvalushoavda dohkkeha ja vuolláičállá 33 §:a 1 momeanttas oaivvilduvvon sierra ruhtadoalloloahpaheami.

Meahcebevdui, guolástussii ja meahccegoziheapmái guoskevaš almmolaš hálldahusdoaimmaid (*meahccegeavahanáššit*), mat 1 momeantta mielde eai gula stivrii dahje beaivválaš jodiheaddjái, dikšu goittotge almmolaš hálldahusdoaimmaid dikšu ovttadagas meahccegeavahanhoavda.

18 §

Almmolaš hálldahusdoaimmaid čoavdinváldi

Luonddubálvalushoavda čoavdá 5 §:s oaivvilduvvon almmolaš hálldahusdoaimmaide guoskevaš hálldahusáššiid ja almmolaš hálldahusdoaimmaid dikšu ovttadahkii guoskevaš eiseváldáššiid. Guolástussii, meahcebevdui ja meahccegoziheapmái guoskevaš áššiid sihke namuhuvvon doaimmaid dikšu bargovehkii guoskevaš áššiid čoavdá goittotge meahccegeavahanhoavda.

Meahcejohtaluslága 4 §:s, guolástanlága 5 §:s ja meahcástanlága 6 §:s oaivvilduvvon lobiide dahje mearrádusaide Meahciráddehusa hálldašánválddi vuollášas guovllu geavaheamis dieid lágaid mielde mearriduvvon ulbmilii sáhtá nannet guvllolaš dihtoeriid.

Ovdalis 2 momeanttas oaivvilduvvon dihtoeriid olis luonddubálvalushoavda sáhtá dagahit meahcejohtaluslága 4 §:s ja meahccegeavahanhoavda guolástanlága 5 §:s ja meahcástanlága 6 §:s oaivvilduvvon ovttaskas lobiide guoskevaš mearrádusa Meahciráddehusa virgeolbmui dahje Meahciráddehusa bálvalusas leahkki dakkár olbmui dahje olggobeale servošii, maid sorjjasmeahttuvuođa, luohtehahttuvuođa, áššedovdamuša ja eará áššiid, mat galget válđojuvvot vuhtii, galgá atnit heivvolažžan dien doibmii. Meahciráddehusa ja lobiid miediheadji eará olggobeale servoša doibmii heivehuvvo dáikko bokte, mii hálldahuslágas (434/2003), eiseválddiid doaimma almmolašvuodas addojuvvon lágas (621/1999), giellalágas (423/2003) ja sámi giellalágas (1086/2003) mearriduvvo sihke dasa lassin, mii rihkoslágas (39/1889) mearriduvvo rihkosvuoigatvuodalaš virgevásttus.

Ovdalis 3 momeanttas oaivvilduvvon áššiide guoskevaš ovttaskas lobi sáhtá addit maiddái mašiinnalaččat ja mearrádusa sáhtá dahkat almmá árvalusaid dahkama.

Earret luonddusuodjalanguovllu ja vánddardanguovllu ortnenjuolggadusa addima sihke earret 2 momeanttas mearriduvvon dihtoeriid nannema luonddubálvalushoavda ja meahccegeavahanhoavda oažžuba čálalaččat sirdit sudnuide dán paragrafa mielde gullevaš čoavdinválddi eará almmolaš hálldahusdoaimmaid ovttadaga virgeolbmui.

Guvllolaš dihtoeriid nannenmearrádus galgá addojuvvot diehtun oppalašdiehtunaddimin hálldahuslágas 62 §:a mielde.

19 §

Almmolaš hálldahusdoaimmaid stivren ja goziheapmi

Eana- ja meahccedoalloministeriija ja Birasministeriija stivreba ja goziheaba iežaska doaibmasurggiid hárrái Meahciráddehussii gullevaš almmolaš hálldahusdoaimmaid dikšuma nu go virgebáikkiid ja lágádusaid doaimma stivremis ja goziheamis sierra mearriduvvo.

Ovdalis 1 momeanttas oaivvilduvvon ministeriijaid stivrema ja goziheami olis Meahciráddehusa stivra:

- 1) fuolaha almmolaš hálldahusdoaimmaid dikšuma oppalaš stivremis ja goziheamis;
- 2) fuolaha das, ahte doaimmat dikšojuvvojit Riikkabeivviid ja eará eiseválddiid mearrádusaid ja njuolggadusaid mielde ja ahte almmolaš hálldahusdoaimmaid ruhtadoalu ja ruðaid-dikšuma goziheapmi lea áššáigullevaš vuogi mielde lágiduvvon;
- 3) mearrida áššiin, dan maŋŋá go lea ožžon almmolaš hálldašandoaimmaide ovttaga árvalusa, mat ášahuvvojit 12 §:a 2 momeantta 1, 2, 6—8, 10 ja 11 čuoggás.

Ovdalis 1 momeanttas oaivvilduvvon ministeriijaid stivrema ja goziheami olis Meahciráddehusa beaivválaš jodiheaddji vástida Meahciráddehussii gullevaš almmolaš hálldahusdoaimmaid dikšuma oppalaš jodiheamis ja ovddideamis sihke fuolaha das, ahte 33 §:a 1 momeanttas oaivvilduvvon sierra ruhtadoallu lea lágalaš ja sierra ruhtadoalloloahpaheapmi lea áššáigullevaš vuogi mielde dahkkojuvvon ja ahte almmolaš hálldahusdoaimmaid dikšumii guoskevaš ruðaiddikšun lea luohtehahti vuogi mielde lágiduvvon.

20 §

Vástu almmolaš hálldahusdoaimmaid dikšumis

Meahciráddehusa almmolaš hálldahusdoaimma dikšuma dagahan vahága buhttemis lea fámus, mii virgevásttu vuodul šaddan vahága buhttemis sierra mearriduvvo.

21 §

Nuppástusohcan

Nuppástusohcamis luonddusuodjаланlága vuodul dahkkojuvvon Meahciráddehusa mearrádussii mearriduvvo namuhuvvon lágas.

Eará go 1 momeanttas dahje 18 §:a 3 momeanttas oaivvilduvvon ovttaskas lohpaí guoskevaš mearrádussii oažžu ohat nuppástusa váidimiin hálldahusriektái nu go hálldahusláhkeava-hanlágas (586/1996) mearriduvvo.

Ovdalis 2 momeanttas oaivvilduvvon mearrádusa sáhtta ollašuhttit nuppástusohcamis fuola-keahhtá. Nuppástusohcaneiseváldi sáhtta goittotge gieldit mearrádusa ollašuhttima.

22 §

Nuppástusohcan ovttaskas lohpe-mearrádussii

Ovdalis 18 §:a 3 momeanttas oaivvilduvvon ovttaskas lohpaí guoskevaš mearrádussii oažžu gáibidit njulgema Meahciráddehusas nu go hálldahuslágas mearriduvvo.

Njulgengáibádussii addojuvvon Meahciráddehusa mearrádussii oažžu ohat nuppástusa váidimiin hálldahusriektái nu go hálldahuslágageavaheapmilágas mearriduvvo.

Hálldahusrievtti mearrádussii oažžu ohat nuppástusa váidimiin dušše dalle, jos Alimus hálldahusriekti miediha váidinlobi.

Ovdalis 1 momeanttas oaivvilduvvon ovttaskas loh pái guoskevaš mearrádusa sáhtá ollašuhttit nuppástusohcamis fuolakeahhtá. Nuppástusohcaneiseváldi sáhtá goittotge gieldiv mearrádusa ollašuhttima.

23 §

Doaibmaválddálaš hálldahusriekti

Doaibmaválddálaš lea dat hálldahusriekti, man duopmobires mearrádusa vuollásaš guovlu dahje eanaš oassi das lea. Jos dán ákka ii sáhte geavahit, de doaibmaválddálaš lea dat hálldahusriekti, man duopmobire siste váldi ruovttubáiki lea.

24 §

Almmolaš hálldahusdoaimmaid dikšumii guoskevaš mávssut

Meahciráddehusa almmolaš hálldahusdoaimmaide guoskevaš bálvalanmávssuid mearrideamis, maŋŋonanreanttus, mávssuid bearramis ja doaibmaválddis mávssuin mearridettiin mearriduvvo stáhta máksinággalágas (150/1992). Almmolaš hálldahusdoibmii gullevaš bálvalanmáksui guoskevaš nuppástusohcamis mearriduvvo namuhuvvon lága 11 b §:s.

Nuppeláhkai, go ovdalis 1 momeanttas mearriduvvo:

1) Giema ja Durdnosa gávpogiid ássiin lea vuoigatvuohta bivdit meahci Meahciráddehusa čujuhan guovlluin Meahciráddehusa mearridan eavttuiguin dakkár mávssuin, mii vástida iešgoasttidanárvvu;

2) gielдалаččas lea vuoigatvuohta geavahit iežas ruovttugildii gullevaš, Meahciráddehusa hálldášánválddi vuollásaš guovllu nuvtá meahccejohtaluslágas daddjojuvvon meahccejohtalusii.

Mávssu Meahciráddehusa almmosvuoigatvuođalaš bálvalusas sáhtá njuolggá bággobearrat. Dan bearramis mearriduvvo vearuid ja mávssuid ollašuhttimis addojuvvon lágas (706/2007).

7 lohku

Meahciráddehusa ekonomii

25 §

Iežas oaiveopmodat

Meahciráddehusas lea iežas oaiveopmodat, mii čohkiida vuoddooaiveopmodagas, eará iežas oaiveopmodagas ja árvobajidanfoanddas.

Vuoddooaiveopmodat lea fitnodatlágádussii investerejuvvon vuoittu boahtunmerkema vuoddu adnojuvvon oaiveopmodat.

Eará iežas oaiveopmodat lea Meahciráddehussii dan vuoittus čujuhuvvon oaiveopmodat dahje dakkár oaiveopmodat, mii lea sirdojuvvon dasa eará iežas oaiveopmodaga eavttuiguin. Árvobajidanfoanda čujuha máksojuvvon geavahanopmodaga árvvu bajádusa meari. Eará iežas oaiveopmodaga ja árvobajidanfoandda sáhtá sirdit vuoddooaiveopmodahkan.

26 §

Almmolaš hálldahusdoaimmaid dikšumii oaivvilduvvon opmodat

Almmolaš hálldahusdoaimmaid várás Meahciráđđehus hálldaša stáhta oamastan luondusuodjalanguovlluid ja meahcceguovlluid, eará suodjalanulbmilii čujuhuvvon dahje háhkkojuvvon guovlluid sihke eará almmolaš hálldahusdoaimmaid dikšuma dáfus dárbblaš opmodaga. Almmolaš hálldahusdoaimmaid dikšumii oaivvilduvvon opmodat gullá Meahciráđdehusa eará iežas oaiveopmodahkii.

27 §

Meahciráđdehusa loanat ja dáhkádusat

Meahciráđdehus oažžu váldit iežas doaimma ruhtadan dihte loana dan guorraseami olis, maid Riikkabeivvit lea addán stáhtabušehta giedahallama oktavuodas.

Meahciráđdehusas lea vuoigatvuohta fitnodatdoaimmastis geavahit olggobeale oassebeallái oaivvilduvvon dáhkádusa, jos dáhkádusa addindárbu vuodduuvvá láhkii dahje gilvalandilis čuvvojuvvon oppalaččat dohkkehuvvon prinsihpaide. Riikkabeivvit mearrida stáhta bušehta giedahallama oktavuodas dáhkádusaid alimusmeari. Meahciráđdehus ii oaččo miedihit dáhkádusa dahje addit bántta fitnodatdoaimmain bargi nieidafitnodatsearvvi loana máksima dáhkádussan.

Meahciráđdehusa völdin loanain ja dan addin dáhkádusain berrojuvvo stáhtii stáhta loatnaaddimis sihke stáhtadáhkádusas addojuvvon lága (449/1988) mielde mearriduvvon dáhkádusmáksu.

Stáhtaráđi ášahusa vuodul addojuvvojit dárkilet njuolggadusat 1 momeanttas oaivvilduvvon loana váldimis, loatnaváldima eavttuin ja loana geavahanulbmiliin, fitnodatdoaimmas geavahit oaivvilduvvon dáhkádusaid geavaheamis ja šlájas sihke 3 momeanttas oaivvilduvvon mávssu mearrašuvvamis ja bearramis.

28 §

Almmolaš hálldahusdoaimmaid ruhtadeapmi

Meahciráđdehusa almmolaš hálldahusdoaimmaid dikšun ruhtaduvvo stáhta bušehtas sierra čujuhuvvon mearrerudaiguin sihke almmolaš hálldahusdoaimmaid dikšumis boahtti mávssuiguin ja vuoittuiguin. Almmolaš hálldahusdoaimmaid dikšuma sáhtá ruhtadit maiddá almmolaš fidnorudaiguin.

8 lohku

Meahciráđdehusa bargoveahka

29 §

Bargoveahka

Meahciráđdehusa bargoveaga dábáleamos bálvalangaskavuohta lea bargosoahpamušgaskavuohta. Bargiid, geat barget virggálaš válddi sisttisdoalli doaimmaiguin, bálvalangaskavuohta lea goittotge virgegaskavuohta, jos lágas ii nuppeláhkai mearriduvvo.

Meahciráddehusa virgeolbmuid, virggiide ja virgegaskavuhtii heivehuvvojit stáhta virgegaskavuhtii guoskevaš njuolggadusat.

Meahciráddehussii guoskevaš virgeeaktosoahpamuša hárrái lea fámus, mii stáhta virgeeaktosoahpamušlágas (664/1970) lea mearriduvvon, earret lága 3 §:a 3 momellantta 2 ja 4 čuoggáid ja 4 momellantta, 4 §:a 2 ja 3 momellantta, 5 §:a 4 ja 5 momellantta ja 26 §:a. Stáhta virgeeaktosoahpamušláhka heivehuvvo Meahciráddehussii rievdaduvvon hámis nu ahte:

1) nuppeláhkai go lága 3 §:a 3 momellantta 1 čuoggás daddjojuvvo, de Meahciráddehusa virgeeaktosoahpamuša ráddádallan- ja soahpamušoassebeallin lea bargoadi beales Meahciráddehus dahje dakkár registrerejuvvon ovtastus, mii galggašii vuosttažettiin gozihit bargoadiid ovdduid virgegaskavuodain ja masa Meahciráddehus ovttá dahje moanain oktavuodain gullá;

2) nuppeláhkai go lága 5 §:a 1 momellantta 1 čuoggás daddjojuvvo, de virgeeaktosoahpamušii leat čadnojuvvon Meahciráddehus ja soahpamuša dan beales dahkan bargoadiovtastus ja dan vuolleovttastus;

3) nuppeláhkai go lága 5 §:a 2 momellantas daddjojuvvo, de Meahciráddehus sáhtá mearridit virgeolbmuidis bálvalangaskavuodaeavttuid fuonibun go dat leat dan sohppojuvvon virgeeaktosoahpamušas mearritkeahhtá nu ahte virgeeaktosoahpamuša muđui dan hehte;

4) lága 6 §:a 2 momellantas oavvilduvvon eretcealkinvuoigatvuohta lea maidái ovddit čuoggás 1 oavvilduvvon bargoadiovtastusa vuolleovttastusas; ja

5) mii lága 3 §:a 3 momellantta 3 čuoggás, 5 §:a 6 ja 7 momellantas, 8 §:a 3 ja 4 momellantas, 12 ja 18 §:s, 19 §:a 2 momellantas ja 24 §:s mearriduvvo stáhtas dahje stáhta ráddádallaneiseválddis, guoská Meahciráddehussii ja ovdalis 1 čuoggás oavvilduvvon bargoadiovtastussii.

Dat, mii eará lágas lea mearriduvvon stáhta ráddádallaneiseválddi dahje stáhta eiseválddi vuogiatvuodas dahkat virge- ja bargoeaktosoahpamušaid dahje daidda buohtastahtti soahpamušaid, guoská Meahciráddehusa bargoveaga bálvalangaskavuoda eavttuid hárrái Meahciráddehussii ja njuolggadusaidis mielde 3 momellantta 1 čuoggás oavvilduvvon bargoadiovtastussii.

30 §

Bargoveaga dohkálašvuodagáibádusat

Beaivválaš jodiheaddjinn dohkálašvuodagáibádussan lea doibmii heivvolaš bajit allaskuvladutkkus, fitnodatdoalu ja Meahciráddehusa doaibmasuorggi dovdamuš sihke jodihanhárganupmi ja geavadis čájehuvvon jodihanmáhttu.

Luondubálvalushoavdda ja meahccegeavahanhoavdda virggi dohkálašvuodagáibádussan lea heivvolaš bajit allaskuvladutkkus, hárganupmi virggi doaibmasuorgái sihke jodihanhárganupmi ja geavadis čájehuvvon jodihanmáhttu.

Eará go 1 ja 2 momellantas oavvilduvvon Meahciráddehusa virggiid dohkálašvuodagáibádussan lea ovddit doaimmaiguin čájehuvvon máhttu ja návccat, mat dárbbasuvvojit virggi vuđolaš dikšumii.

31 §

Bargoveaga nammadeapmi

Meahciráddehusa beaivválaš jodiheaddji nammada ja eretcealká Eana- ja meahccedoalloministeriija árvalusa vuodul stáhtaráddi. Beaivválaš jodiheaddji nammaduvvo guhkimustá vida jahkái. Ovdal nammadeami áššis galgá bivdojuvvot Birasministeriija ja Meahciráddehusa cealkámuš. Eana- ja meahccedoalloministeriija mieđiha beaivválaš jodiheaddjái earu. Jos beaivválaš jodiheaddji eretcealká iežas dahje eretcelkojuvvo, de Eana- ja meahccedoallominis-

terijja sáhtta mearridit dohkálašvuodagáibádusaid deavdi olbmo dikšut gaskaboddosaččat beaivválaš jodiheaddji doaimmaid dassái, go beaivválaš jodiheaddji nammaduvvo.

Luonddubálvalushoavdda virgái nammada ja luonddubálvalushoavdda eretcealká stáhtaráddi Birasministerijja árvalusa vuodul. Luonddubálvalushoavda nammaduvvo guhki-mustá vida jahkái. Ovdal nammadeami áššis galgá bivdojuvvot Eana- ja meahccedoalloministerijja sihke Meahciráddehusa cealkámuš. Birasministerijja miediha luonddubálvalushovdii earu.

Meahccegeavahanhoavdda virgái nammada Eana- ja meahccedoalloministerijja. Eana- ja meahccedoalloministerijja eretcealká meahccegeavahanhoavdda ja miediha dasa earu. Ovdal nammadeami áššis galgá bivdojuvvot Meahciráddehusa ja Birasministerijja cealkámuš.

32 §

Bargoveaga oassálastin

Meahciráddehus sáhtta mearridit ahte dasa ii heivehuvvo ovttasdoaimmas stáhta virgebáikiin ja lágádusain addojuvvon láhka (1233/2013) muhto baicce ovttasdoaimmas fitnodagain addojuvvon láhka (334/2007). Konseardnaovttasbarggus Meahciráddehuskonseartnas čuvvojuvvot heivvolaš osiin, mii ovttasdoaimmas suopmelaš ja searvvušviidosaš fitnodatjoavkkuin addojuvvon lágas (335/2007) mearriduvvo.

Jos Meahciráddehussii heivehuvvo ovttasdoaimmas fitnodagain addojuvvon láhka, de dat sáhtta dahkat namuhuvvon lága 61 §:s oavvilduvvon soahpamuša.

9 lohku

Meahciráddehusa ruhtadoallu, ruhtadoalloloahpaheapmi ja ruhtadoallodárkkisteapmi

33 §

Ruhtadoallu ja ruhtadoalloloahpaheapmi

Meahciráddehus ja Meahciráddehuskonseardna leaba ruhtadoallogeatnegasat. Jos dán lágas ii nuppeláhkai daddojuvvo, de Meahciráddehusa ja Meahciráddehuskonseartna ruhtadollui ja ruhtadoalloloahpaheapmái heivehuvvo, mii ruhtadoallolágas ja oasussearvelágas mearriduvvo oasussearvvi ruhtadoalus ja ruhtadoalloloahpaheamis. Ovdalis 5 §:s oavvilduvvon almmolaš hálddahusdoaimmaid dikšumis dollojuvvot sierra ruhtadoallu ja dahkkojuvvot sierra ruhtadoalloloahpaheapmi stáhtabušeahhtalága (423/1988) ja stáhtabušeahhtaásahusa (1243/1992) njuolggadusaid mielde.

Meahciráddehusa ja Meahciráddehuskonseartna ruhtadoallobadji lea kaleanddarjahki. Meahciráddehus galgá dahkat guđege ruhtadoallobajis ruhtadoalloloahpaheami, ja Meahciráddehuskonseardna konseardnaruhtadoalloloahpaheami guovvamánu loahpa rádjai. Meahciráddehusa stivra ja beaivválaš jodiheaddji vuolláičálliba Meahciráddehusa ja Meahciráddehuskonseartna ruhtadoalloloahpaheami. Meahciráddehus ja Meahciráddehuskonseardna galgaba doaimmahit ruhtadoalloloahpahanáššegirjiid Eana- ja meahccedoalloministerijjai.

Stáhtaráddi nanne Meahciráddehusa ja Meahciráddehuskonseartna ruhtadoalloloahpaheami. Stáhtaráddi mearrida ruhtadoalloloahpaheami vuodul Meahciráddehusa vuoitto boahatunmer-

kemis stáhtabušehttii sihke eará doaibmabijuin, madda Meahciráddehusa doaimma ja ekonomiija dihte lea dárbu álgit.

Stáhtarádi ášahusa vuodul addojuvvojit dárkilet njuolggadusat ruhtadoalloloahpaheami nanemis. Stáhtakantuvra sáhtta dárbbu mielde addit mearrádusaid ja rávvagiid sierra ruhtadoalus ja ruhtadoalloloahpaheamis sihke dieđuid addimis stivrra jahkečilgehusa čohkkema várás.

34 §

Meahciráddehusa balánsa

Go Meahciráddehus doaibmagoahtá, de stáhtaráddi mearrida Riikkabeivviid stáhtabušehta giedahallama oktavuodas addin fápmudusa vuodul Meahciráddehusa hálddašánválddi vuollái sirdasuvvi stáhta opmodagas sihke das, man stuorra oassi opmodagas merkejuvvo Meahciráddehusa vuoddoaiveopmodahkan, eará iežas oaiveopmodahkan dahje loatnaeavttuin addojuvvon opmodahkan. Vuoddoaiveopmodahkii gullelaš opmodat árvvoštallojuvvo heivvolaš árvvu ektui.

Go doaibmi Meahciráddehusa hálddašánválddi vuollái sirdojuvvo opmodat dahje go sirdojuvvo Meahciráddehusa hálddašánválddi vuolláš opmodat stáhta bušeahttadollui, de čuvvojuvvo sirdimis mearridettiin ja balánssa hábmedettiin 1 momeanta. Stáhtaráddi mearrida maidái, man ulbmilii eará iežas oaiveopmodahkii gullelaš opmodat čujuhuvvo.

Go sirdojuvvo Meahciráddehussii dahje Meahciráddehusas stáhta bušeahttadollui giddodatopmodat, de Eana- ja meahccedoalloministeriija mearrida dakkár ovttaskas giddodatopmodaga dihto čuožáhaga dahje ollisvuoda sirdimis, man heivvolaš árvu lea eanemustá vihtta miljovna euro. Jos jearaldat lea luonddusuodjaleami ollašuhttimii guoskevaš giddodatopmodaga sirdimis, de áššis mearrida Birasministeriija. Stáhtaráddi mearrida dakkár ovttaskas giddodatopmodaga dihto čuožáhaga dahje ollisvuoda sirdimis, man heivvolaš árvu lea eanemustá logi miljovna euro. Sirdin merkejuvvo fitnodatlágádusa eará iežas oaiveopmodaga lasáhussan dahje geahpádussan dahje loatnaeavttuiguin addojuvvon oaiveopmodahkan.

Giddodatopmodaga sirdimii Meahciráddehusa ja stáhta eará fitnodatlágádusa gaskkas heivuvvo stáhta giddodatopmodaga luohpadanláhka.

Meahciráddehusa hálddašánválddi vuollášas giddodaga, mas bealuštanfámuin dahje rádjegožihanlágádusas lea geavahanvuoigatvuohta, ii oaččo luohpadit Eana- ja meahccedoalloministeriija dahje Meahciráddehusa mearrádusa vuodul, jos Bealuštanministeriija dahje Sisášiidministeriia ii guorras luohpadeapmái, jos stáhtaráddi ii ovttaskas dáhphusain nupeláhkai mearrit.

Ovdalgo Meahciráddehus dahká 1—3 momeanttas oaivvilduvvon mearrádusa, de Meahciráddehusa ruhtadoallodárkkisteaddjit galget árvvoštallat opmodaga ja geatnegahttimiid ja daid árvvu sihke addit áššis cealkámuša.

35 §

Ruhtadoallodárkkisteapmi

Eana- ja meahccedoalloministeriija ása Meahciráddehusa hálldahusa, ekonomiija ja ruhtadoalu dárkkistit guokte ruhtadoallodárkkisteaddji guhkimustá njealje jahkái hávil. Ruhtadoallodárkkisteaddjiin nubbi galgá leat ruhtadoallodárkkistanlágas (1141/2015) oaivvilduvvon JHT-ruhtadoallodárkkisteaddji dahje ruhtadoallodárkkistansearvvuš, man váldovásttolaš ruhtadoallodárkkisteaddji galgá leat JHT-ruhtadoallodárkkisteaddji ja nubbi KHT-ruhtadoallodárkkisteaddji dahje ruhtadoallodárkkistansearvvuš, man váldovásttolaš ruhtadoallodárkkisteaddji galgá leat KHT-ruhtadoallodárkkisteaddji.

Meahciráddehusa ruhtadoallodárkkisteaddjit galget dárkkistit Meahciráddehusa ja Meahciráddehuskonseartna ruhtadoallobaji hálldahusa, ruhtadoalu ja ruhtadoalloloahpaheami. Jos

Meahciráddehusas lea Meahciráddehuskonserdnii gullevaš nieidafitnodat, de Meahciráddehus galgá fuolahit das, ahte nieidafitnodaga ruhtadoallodárkkisteaddjin válljejuvvo vejolašvuodaid mielde uhcimustá okta Meahciráddehusa ruhtadoallodárkkististeaddjiin. Meahciráddehusa ruhtadoallodárkkisteaddjis lea vuoigatvuohta dárkkistit nieidafitnodaga dan viidodagas go son oaidná dan dárbbaslažžan sihke oázžut nieidafitnodaga stivrras ja beaivválaš jodiheaddjis iežas bivdin čielggadusaid ja veahki.

Ruhtadoallodárkkistančilgehusas galgá áinnas boahtit ovdan, leago Meahciráddehusa:

1) hálldahus dikšojuvvon lága ja ášahusaid sihke Riikkabeivviid, stáhtarádi ja ministerijaid mearrádusaid sihke eará stivrenmearrádusaid mielde;

2) ruhtadoalloloahpaheapmi ja konseardnaruhtadoalloloahpaheapmi dahkkojuvvon ruhtadoalloloahpaheapmái guoskevaš njuolggadusaid ja mearrádusaid mielde sihke addetgo ruhtadoalloloahpaheapmi, konseardnaruhtadoalloloahpaheapmi ja doaibmačilgehus rivttes ja doarvái vudolaš dieduid ruhtadoallobaji doaimmas, ekonomijas, ekonomalaš ovdáneamis ja ekonomalaš vásttuin;

3) siskkáldas goziheapmi ja dárkkisteapmi lágiduvvon áššáigullevaš vuogi mielde.

Meahciráddehusa ruhtadoallodárkkisteaddji easttalašvuodas ja čiegusindoallangeatnegasvuodas lea fámus, mii almmoshálldahusa ja -ekonomiija ruhtadoallodárkkistanlágas (1142/2015) mearriduvvo.

Stáhta ekonomiija dárkkistanvirgebáiki dárkkista Meahciráddehusa ja Meahciráddehuskonseartna doaimma.

10 lohku

Sierra njuolggadusat

36 §

Vahátbuhttengeatnegasvuohta

Meahciráddehusa stivrra lahttu ja beaivválaš jodiheaddji leaba geatnegahtton buhttet dan vahága, maid soai leaba iežaska doaimmas dáhtul dahje fuollameahtunvuodas dagahan Meahciráddehussii nu go oasussearvelága 22 logus oasussearvvi njunnošiidda gullevaš olbmo vahátbuhttengeatnegasvuodas mearriduvvo. Ruhtadoallodárkkisteaddji vahátbuhttenbuhttengeatnegasvuodas mearriduvvo almmolaš hálldahusa ja -ekonomiija ruhtadoallodárkkistanlága 10 §:s.

Ovdalis 1 momeanttas oaivvilduvvon vahága buhttenvaidaga bajideamis Meahciráddehusa lohku mearrida Eana- ja meahccedoalloministeriija. Váidinvuoigatvuođa boarásmuvvamii heivehuvvo, mii oasussearvelága 22 logu 8 §:s mearriduvvo.

37 §

Áššáiosolažžan leahkin

Meahciráddehus guoddá ja vástida stáhta beales sihke goziha duopmostuoluin, virggálaš oktavuodain ja doaimmahusain stáhta beroštumiid ja vuoigatvuođaid Meahciráddehussii guoskevaš áššiin.

38 §

Ealáhagat ja eará ovddut sihke buhtadusat

Meahciráddehusa bargoveaga ealáhagat ja bálvalangaskavuoda vuodul bargovehkii máksit oaivvilduvvon eará ovddut ja buhtadusat sihke bálvalangaskavuodas boahtti bargoveaga oapmahaččaid bearašealáhagat máksojuvvojit stáhta ruđain dan mielde, mii dain ovdduin ja buhtadusain sierra mearriduvvo.

Beaivválaš jodiheaddji ealáhatvuoigatvuohta ja 1 momeanttas oaivvilduvvon eará ovddut ja buhtadusat mearrašuvvet seamma vuogi mielde go Meahciráddehusa bargoveaga vástideaddji ovddut ja buhtadusat.

Ovdalis 1 ja 2 momeanttas oaivvilduvvon ovddut ja buhtadusat sihke daid dikšumis stáhta máksinággalága mielde mearrašuvvi máksu berrojuvvo Meahciráddehusas, jos ovdduid, buhtadusaid dahje mávssu bearramis dahje ovdduid ja buhtadusaid dikšuma dagahan bálvalushattiin ii eará sájis nuppeláhkai mearriduvvo.

39 §

Ráddádallangottit

Meahciráddehusa hálddašánválddi vuollášas stáhta guovlluid geavaheapmái guoskevaš mearrádusdakhkama veahkkin báikkálaš olbmuid sajádaga vuhtii váldin dihte ja doaimmaid oktiiheiveheami ovddidan dihte leat eanagotti dahje guovllu dási ráddádallangottit.

Sámiid ruovttuguvlui ollásit gullevaš gildii ásaheavvojit gielddalaš ráddádallangottit, maid bargun lea giedahallat stáhta eana- ja čáhceguovlluid sihke daidda gullevaš luondduriggodagaid bistevas geavaheami ja dikšuma.

Ráddádallangottiid doaimmain, čoakkádusas, doaibmabajis, ásaheamis ja daid ságadoalliid ja lahtuid báikkáin sihke goluid buhttemis addojuvvojit dárkilet njuolggadusat stáhtaráði ásaheava vuodul.

11 lohku

Fápmuiboahhtin- ja sirdášuvvannjuolggadusat

40 §

Fápmuiboahhtin

Dát láhka boahhtá fápmui cuoŋománu 15. beaivve 2016.

Dán lága vuodul gomihuvvo Meahciráddehusas addojuvvon láhka (1378/2004), maŋŋelis gomihuvvon láhka.

41 §

Mearreáigái heivehit oaivvilduvvon ásaheavusat

Meahciráddehussii heivehuvvojit ainge guhtta mánotbaji dán lága fápmuiboahhtima maŋŋá gomihuvvon, stáhta fitnodatlágádusain addojuvvon lága (1185/2002) vuodul addojuvvon

čuovvovaš ásahusat, jos dán lága vuodul addojuvvon stáhtarádi ásahusa vuodul ii nuppeláhkai mearriduvvo:

- 1) stáhta fitnodatlágádusaid loatnaváldima rájiin ja eavttuin addojuvvon stáhtarádi ásahus (21/2003);
- 2) stáhta fitnodatlágádusaid ruhtadoalus ja ruhtadoalloloahpaheamis addojuvvon stáhtarádi ásahus (160/2004); ja
- 3) stáhta fitnodatlágádusaid eará doaimma sierra ruhtadoalus ja sierra ruhtadoalloloahpaheamis addojuvvon stáhtarádi ásahus (1402/2004).

42 §

Sirdašuvvannjuolggadusat

Meahciráddehussii lágas dahje ásahusas mearriduvvon dahje daid vuodul addojuvvon doaimmat sihke dasa gullelaš vuoigatvuodát ja geatnegahttimat sirdašuvvet dán lága mielde doaimmi Meahciráddehussii.

Gomihuvvon lága mielde ásahuvvon Meahciráddehusa stivra joatká dán lágas oaivvilduvvon vuogi mielde Meahciráddehusa stivran dassái, go dán lága mielde doaimmi stivra lea ásahuvvon.

Gomihuvvon lágas oaivvilduvvon Meahciráddehusa beaivválaš jodiheaddji doaimmá Meahciráddehusa gaskaboddosaš beaivválaš jodiheaddjin dassái, go stáhtaráddi nammada dán lágas oaivvilduvvon beaivválaš jodiheaddji. Gomihuvvon lágas oaivvilduvvon Meahciráddehusa luonddubálvalushoavda doaimmá Meahciráddehusa gaskaboddosaš luonddubálvalushoavdan dassái, go stáhtaráddi nammada dán lágas oaivvilduvvon luonddubálvalushoavdda.

Go dát láhka boahtá fápmui, de Meahciráddehusa meahccegeavahanhoavda sirdašuvvá dán lágas oaivvilduvvon meahccegeavahanhoavdan.

Meahciráddehusa virgegaskavuodas doaimmi bargovehkii heivehuvvo, mii stáhta virgeolmmošlága (750/1994) 5 a—5 c §:s mearriduvvo virgegaskavuodas ja virggiin.

Meahciráddehusa bargosoahpamušgaskavuodas doaimmi bargoveahka sirdašuvvá dán lága fápmui boadedettiin dán lágas oaivvilduvvon Meahciráddehusa bálvalussii. Mearreáigásaš bargosoahpamušgaskavuodas doaimmi olmmoš sirdašuvvá Meahciráddehusa bálvalussii iežas mearreáigásaš bargogaskavuoda bistináigái.

Sirdašuvvi bargoveaga bálvalangaskavuolta gehččojuvvo bálvalangaskavuhtii guoskevaš ovdduid mearrašumi hárrái joatkašuvvan stáhta bálvalusas boatkankeahtá.

Bargosoahpamušgaskavuodas doaimmi olmmoš sáhtá sirdojuvvot su guorraseami haga, jos son sirdojuvvo iežas barggusjohtinguovllus dahje iežas barggusjohtinguvlui. Barggusjohtinguovlluin oaivvildit bargguhisvuodadorvolága (1290/2002) 1 logu 9 §:s daddojuvvon guovllu.

Dán lágas oaivvilduvvon Meahciráddehus čuovvu dan vuoddudettiin guston virgeaktosoahpamuša ja bargoeaktosoahpamušaid mearrádusaid, nugo bargoeaktosoahpamušlága (436/1946) 5 §:s mearriduvvo.

Bargosoahpamušgaskavuoda eavttuide heivehuvvo eará osiin, mii dain bargoeaktosoahpamušain sohppojuvvo dahje lágas mearriduvvo.

Ovdal dán lága fápmuibohtima dáhpáhuvvan dahkui dahje healbadeapmái vuodduduvvi vahátbuhtadussii heivehuvvojit dán lága fápmui boadedettiin guston njuolggadusat.

43 §

Ásahusaddinvuoigatvuohta

Stáhtarádi ásahusa vuodul sáhtá addit dárkilet njuolggadusaid Meahciráddehusa vuosttas ruhtadoallobajis ja dasa guoskevaš ruhtadoalus, ruhtadoalloloahpaheamis ja doaimmačilge-

234/2016

husas, sierra ruhtadoalus ja sierra ruhtadoalloloahpaheamis, stivrra čoakkádusas, doaimmain, ásaheamis, mearridanválldis ja lahtu dohkálašvuodas, beaivválaš jodiheaddjis sihke stivrra lahtuid ja ruhtadoallodárkkisteaddjiid báلكkáin.

Helssegis cuoŋománu 8. beaivve 2016

Dásseválddi Presideanta

Sauli Niinistö

Ealáhusministtar Olli Rehn